

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 19. Rex Angliæ defenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

Sæcul. XII.
A. C. 1165.

alieno ære, si mutuum invenire possis, nobis præbebis, & quantum suggesseris, tantum in debitam restitutionem de ipsa summa detrahes. Tam gratum nobis facies, ac si dono dares. Videlicet Papa ad iter in Italiam suscipiendum pecunia indigebat. Hæc Epistola Claromontii in Avernina decima Julii anno millesimo centesimo sexagesimo quinto data est.

*Act. ap.
Baron.*

Tunc enim Papa in itinere constitutus erat, Romam rediturus, ubi, ex quo Octavianus Antipapa fatis functus erat, avide expectabatur. Post Festum Paschæ, quod illo anno millesimo centesimo sexagesimo quinto in diem quartam Aprilis incidebat, relictis Senonibus Lutetiam venit & inde Biturigas, ubi S. Thomas Cantuariensis, Papam huc usque comitatus, ei vale ultimum dixit. Biturgis Papa Claromontium comieavit.

§. XIX.

Rex Anglice defenditur.

r. ep. 38. Episcopus Londinensis Summo Pontifici respondit in hunc modum: Acceptis mandatis tuis, Carissime Pater, ac qua par est reverentia, omni mora obiecta, ego & Episcopus Herfordiensis Regem adivimus, etsi jam exercitum suum duxisset in Walliam. Correptionem tuam suscepit gratias agens, & filiali modestia respondit. Primo dicit, quod nunquam cessavit.

cessaverit, te ut Patrem suum amare & Sæcul. XII.
mandatis tuis obedire. Si vero ab ali- A. C. 1165.
quo tempore amor ejus tepescere visuse est,
istud inde factum, quod postquam tibi in
adversis laboranti obsequium, ut poterat,
præstitisset, tu ferme omnia, quæcunque
a te petiit, denegaveris. Nihilominus
fidem tibi constanter servaturus est, &
promittit, se nec in posterum, quod buc-
usque nunquam fecit, quemquam ab
itinere Romano vi adhibita abstracturum.
Quod spectat ad Appellationem; id juris
sibi esse credit, ut prohibeat quemquam
Clericorum e Regno suo exire, nisi prius
Justitiam sibi administrari in Anglia
petierit. Sciebat Rex, Imperatorem esse
Schismaticum, sed hoc usque ignorabat,
quod ipsum excommunicationis censura
perstrinxeris. Dicit, se nunquam Archi-
episcopum Cantuariensem expulisse. Cum
igitur sponte sua discesserit, ad Ecclesiam
suam redire potest, si lubet, dummodo
Regi justas querelas moventi satisfaciat,
& Consuetudines Regias, quod se factu-
rum edito juramento promisit, servet.
Si quæcunque Ecclesia aut persona Eccle-
siastica actionem moveat, quod opprima-
tur, Rex in judicio totius Ecclesiæ stare
non recusat.

Habes jam, S. Pater, responsa Regis,
obsecro te, cogita, quem exitum tanti
momenti negotio parare velis. Rex enim

Sæcul. XII. *innocentiam suam exinde satis clare de-*
A. C. 1165 *monstratam existimat, quod omnia, qua*
hactenus dicta sunt, Ecclesiæ Anglicana
judicio subjiciat. Quare, etiam atque
etiam rogamus, zelo tuo moderare ad tem-
pus, ne si in sententiam Interdicti vel ex-
communicationis prorumpas, maximo mor-
dolore videre cogaris Ecclesias ingenti
numero everfas, Regemque & populum
innumerabilem in omne tempus a tua com-
munionem præcisum. Præstat, membrum
utcumque vulneratum, capiti cum spe re-
cuperandæ sanitatis junctum esse, quam
separatum & in perpetuum ab eo avulsam.
Quid enim, si monita tua hodie non re-
cipiuntur, an ideo de Gratia Dei despe-
randum? an non potius aliud tempus ex-
pectandum, quo admittantur? vincetur
ingenium Regis, si non nihil indulseris.
Mansuetudine, lenitate & patientia fero-
cem flectes. Sine, ut dicam, nam Caritas
urget me; si hujus litis finis erit Archi-
episcopi Cantuariensis, Bonis suis spoliati,
æternum exilium, & Anglia, quod bo-
num Numen avertat, tibi nunquam non
refractaria, tunc profecto intelliges, te
tibi & Ecclesiæ multo melius consultu-
rum fuisse, aliquid ad tempus dissimu-
lando, quam tantam severitatem intem-
pestive adhibendo. Dabo, complures ex
nobis tibi fideles & obedientes, non ob-
stante persecutione, permansuros; ut facile
invenie-

invenietur aliquis, qui Antipapæ adulabi- Sæcul. XII.
 tur, & de ejus manu Pallium Ecclesiæ A.C. 1165.
 Cantuariensis accipiet. Erunt alii, qui
 ideo assentabuntur, ut Sedes nostras Epi-
 scopales possint invadere. Multi jam bodie
 futurarum rerum cogitatione delectantur,
 & turbas turbis cumulari exoptant, ut in
 turbido piscentur. Nos quidem neutiquam
 privatis commodis movemur, sed tristi Ec-
 clesiæ sorte, quæ nostræ cervici impendet,
 & cujus ne spectator esse compellar, Cæ-
 lum precor, ut celeri potius morte me re-
 bus humanis eripiat. Hucusque Episcopus
 Londinensis (*).

Ll 4

Rex

(*) Sapiens profecto hujus Episcopi Londi-
 nensis consilium, quod secutus Alexander
 Papa III. nec Angliam Interdicto constrinxisse,
 nec Regem excommunicationis fulmine per-
 cussisse legitur; etsi deinde S. Thomas majore
 rigore in quosdam usus fuerit. Ceterum, acre
 jurgium hujus temporis funesto Ecclesiæ An-
 glicanæ Schismati Sæculi XVI. prælusisse videtur,
 quod deplorat Eminentissimus Cardinalis noster
 Sfondrati in Regali Sacerdotio Paragrapho se-
 cundo pag. 125. Typis Monasterii S. Galli. Et
 Doctrinam moderationemque Summis Ponti-
 ficibus suggerit, illi simillimam, quam Gilbertus
 Londinensis Alexandro III. proponebat. Loqui-
 tur autem in hæc verba: *Suadet Cardinalis
 Volſæus Henrico VIII. Regi Angliæ. Catha-
 rinam Imperatoris Materteram repudiet: Et
 facile*

Sæcul. XII.

A.C. 1165.

Gilbertus
Londinen-
sis.

Rex Angliæ, seu verius idem Episcopus Gilbertus, Regis sui nomine, in eundem sensum Collegio Cardinalium scripsit. Commemorat, quantum Alexander

xandro

facile persuasit aliam amanti; ea fuit Anna Bolena ex Catharinæ gynecæo. Petita a Julio II. Pontifice Max. dispensatio, sed negata, quod diceret, constante primo matrimonio eam dari non posse. Rex amore victus Annam occulte prius dein aperte & cum apparatu ducit. Papa excommunicationem minari. Intercessit tamen excommunicationi Franciscus I. Rex Galliarum, impetravitque terminum etsi angustum, pœnitentiæ Henrico præscriptæ; die ultima jam consumpta, nec apparente Nuncio in Angliam dimisso, diræ in Henricum pronunciata, publicisque locis affixæ. Vix biduum fluxerat, & ecce! nuncium & literas ab Henrico obsequii & reverentiæ plenas, quibus Pontifici causam submittebat; sed divulgata jam sententia, & paulo post in Angliam appulsa, tantum iræ concepit Rex, ut Papam ejuravit, & que Caput Ecclesiæ jusserit. Recepti in Angliam Lutherani, & Fides toto Regno expulsa; huc ira & indignatio pervenit. Pœnituit enim vero Papam biduum non expectasse; tantum enim mora Anglicæ Regnum constabat. Sed Imperatoris amici Pontificem impulere, quod sero didicit verissime a Philosopho dictum: Dandum semper est tempus; veritatem dies aperit.

Huc usque Cardinalis Sfondrati.

xandro Papæ fauerit, & quod non ipse modo lubentissime eum Papam receperit, sed etiam alios eidem amicos & subditos conciliauerit. Conqueritur, quod a Papa velut Ecclesiæ hostis & persecutor increpetur; profitetur tamen, se esse obedientem filium, ejusque affectum Paternum quærere, si modo ipse a Papa, sicut Antecessores sui a Pontificibus superioris temporis, haberetur. Tandem edicit, se iudicium Clericorum & Regni sui Principum, quorum jura & prærogativas antiquas conseruare studeret, semper amplexurum.

Sæcul. XII.
A. C. 1165.
II. ep. 41.

Alexander Papa Episcopis quoque, Regi Angliæ citra mare subjectis, nimirum Archiepiscopo Rotomagensi, Archiepiscopo Burdigalensi, eorumque Suffraganeis scripserat, conquerens, quod ipsorum Rex cum Rainoldo Archiepiscopo Colonensi communicasset, & Nuncios ad Fridericum Imperatorem misisset. Ad hæc Rotruuius Archiepiscopus Rotomagensis Henrico Presbytero Cardinali rescripsit in hunc modum: *Regis Angliæ nomine sancte affirmamus, quod nequitiam vel ipse vel ejus Legati iurandum ediderint, & Imperatori promiserint, eum ad Antipapam defecturum esse. Contra vero certissime scimus, quod in illis pactis nuptialibus, quamvis per triduum Germani uehementissime instarent,*

I. ep. 98.

I. ep. 102.

Sæcul. XII. *vent, nihil prius ratum habuerit, quam*
 A.C. 1165. *posita prima conditione; se semper Ec-*
clesiæ & Regi Franciæ fidem integram
servaturum. Ita Rotruvius Angliæ Lega-
torum acta, antequam ab Imperatoris
curia rediissent, falsa esse denunciati.
 Ceterum fœdera illa nuptialia inter Hen-
 ricum Leonem Ducem Saxonix & Mathil-
 dem filiam Regis Angliæ natu majorem
 tractabantur.

Y. ep. 41.

V. Baudr.
Gradus.

Alexander Papa, accepto Episcopi
 Londinensis responso, acquiescere visus
 est, gratiasque egit, quod curam gereret
 Regis in officio erga Ecclesiam conti-
 nendi. Rogavit, ut ad consequendum
 hunc finem cum Archiepiscopo Roto-
 magensi, Episcopo Herfordiensi & Mathil-
 de Imperatrice operam jungeret. Data
 est hæc epistola vigesima secunda Au-
 gusti anno millesimo centesimo sexagesi-
 mo quinto in loco, qui tunc *Gradus Mer-*
curii dicebatur, eratque ostium Rho-
 dani prope Magalonam.

§. XX.

Reditus Alexandri Papæ Romam.

Act. ap. Ba-
ron.
to. 10. Conc.
p. 1336.
ep. 71.

Nam Pontifex iter suum prosequens
 Claromontio Anicium in Arvernia,
 & inde Montispeffulum pervenit, ubi
 usque ad Festum Dominæ Nostræ in mense
 Augusto commoratus est. Ex illa civi-
 tate, data ad Regem Franciæ epistola,
 roga-